

ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ (5)

ÖĞRETİM TEKNİKLERİ

GRUPLA ÖĞRETİM TEKNİKLERİ

Beyin Fırtınası

Özellikleri

- Osborn tarafından geliştirilen, sorunlara özgün çözümler üretmek, karar vermek ve hayal yoluyla düşünce üretmek için kullanılan yaratıcı bir tekniktir.
- Öğretme-öğrenme sürecinde; eleştiri ve yargılama olmaksızın bir konu üzerindeki düşüncelerin yüksek sesle dile getirilmesi esasına dayanan bir tekniktir.
- Temel amacı; kısa sürede çok sayıda düşünce üretmek, sorunlara çözüm getirmek ve yaratıcılığı geliştirmektir.
- Yaratıcı problem çözme gücünü geliştiren grup tartışma tekniğidir.
- Fikir üretme ve fikirleri değerlendirme olmak üzere iki bölümden oluşur.

Üstünlükleri

- Dikkat ve katılım üst düzeydedir.
- Hayal gücünü harekete geçirir.

Sınırlılıkları

- Problemin çözümüne her zaman ulaşamayabilir.
- Devinişsel alan öğrenmelerinde uygulanması zordur.
- Ön koşul davranışlara sahip olmayanlar gruplarda kullanılmaz.
- Her öğrenci aynı oranda katılmak istemeyebilir.
- Analitik düşünmeye (neden-sonuç ilişkileri kurma, zihinsel muhasebe yapma) uygun değildir.

Rehber ilkeleri

- Toplantının hedefi ya da problem açıklanmalıdır.

-Zaman sınırı belirlenmelidir.

-Demokratik bir ortamda her öğrencinin katılımı sağlanmalıdır.

-Fikir üretme bölümünde bütün görüşler, kayıtsız şartsız not edilmelidir.

-Fikirleri değerlendirme bölümünde görüşler analiz edilmeli, değerlendirilmeli ve çözüm yolu kararlaştırılmalıdır.

Gösteri (Demonstrasyon)

Özellikleri

-İzleyenlerin önünde bir işin nasıl yapılacağını göstermek ya da genel ilkeleri açıklamak için başvurulmuş bir tekniktir.

-Öğretmen tarafından gerçekleştirilebileceği gibi, resimler ya da filmler aracılığıyla da gerçekleştirilebilir.

-Öğrencilerden model olarak yararlanılabilir.

-Öğretmen merkezlidir, öğrenciler dinleyici ve izleyicidir.

-Daha çok devinşsel alanın algılama (bir becerinin nasıl yapılacağını izleme) basamağındaki öğrenmeler için uygundur. (beden eğitimi, resim, müzik, teknik eğitim...)

Üstünlükleri

-Göze ve kulağa hitap ederek öğrencilerin ilgi ve dikkatlerini çeker.

-Kalabalık gruplarda etkilidir.

-Sadece gösteriyi yapan araç-gerece ihtiyaç duyduğu için gösterip yaptırmaya göre daha ekonomiktir.

Sınırlılıkları

-Zaman alıcıdır.

-Bilişsel ve duyuşsal öğrenmelerde etkisi zayıftır.

-Kalabalıktan dolayı görme ve duyma mesafesinde sorunlar olursa etkisi zayıflar.

-Sosyal becerilerin geliştirilmesinde zayıftır.

-Gerekli ortamın ve materyallerin hazırlanmasında sorunlar yaşanabilir.

-Karmaşık bir gösteride öğrenciler yetersizlik ve başarısızlık duygusuna kapılabilir.

Rehber ilkeleri

-Öğrenciler gösteride ne öğrenecekleri, gösteri sürecine nasıl katılacakları, soru sorup sormayacakları ya da ne zaman soru sorabilecekleri, not alıp alamayacakları konularında önceden bilgilendirilmelidir.

-Yöntemin öğrenci seviyesine uygun olup olmadığı dikkate alınmalıdır.

-Görsel kısmı ile işitsel kısmı tutarlı olmalıdır.

-Gerekli güvenlik önlemler alınmalıdır.

-Öğrencilerin soru sormasına fırsat verilmelidir.

Soru-Cevap

Özellikleri

-Sınıf içi uygulamalarda en yaygın kullanılan tekniktir.

-Sokrates tekniği olarak da bilinen bu teknik, öğrencilere konuşma ve düşünme becerileri kazandırmayı amaçlar.

-Her dersin öğretiminde kullanılabilir.

Üstünlükleri

-Öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerini belirlemede etkilidir.

-Geri bildirim alma imkanı sağlar.

-Öğrenciye kendi eksiklerini fark etme imkanı verir.

-Dikkat ve aktif katılım üst seviyededir.

-Öğrencileri aktif dinleyiciler haline getirir.

-İletişim becerilerini geliştirir.

Sınırlılıkları

-Sürekli soru sorulması öğretimi sıkıcı kılar.

-Sorular nitelikli hazırlanmazsa öğretimin kalitesi düşer.

-İyi planlanamazsa zaman kaybına neden olur.

Rehber ilkeleri

-Sorular bütün sınıfa sorulmalı, biraz beklenmeli, herkesi cevabı bulmak için düşündürmeli ve cevaplamada gönüllü öğrencilere öncelik vermelidir.

-Doğru cevap veren öğrenciler pekiştirilmelidir. Yanlış cevap verenler azarlanmamalı, küçük düşürülmemeli, ipuçları verilerek doğru cevabı bulması sağlanmalıdır.

-Soru, sınıfa değil de tek tek öğrencilere yöneltiliyorsa oturma sırası, numara sırası izlenmemelidir.

-Öğrencilerin kendi cümleleriyle cevap vermesi sağlanmalıdır.

-Konuşma güçlüğü çeken öğrenciler sabırla dinlenmelidir.

-Öğrencilere ismiyle hitap edilmelidir.

-Cevabı "evet" ya da "hayır" olan sorular sorulmamalıdır. Sorular yorum yapmaya uygun olmalıdır.

-Tek tip soru sorulmamalı, her soruyu öğretmen sormamalı, öğrencilerin soru sormasına da imkan verilmelidir.

-Öğretmen, soru sorma tekniklerini iyi bilmelidir.

-Sorular, öğrenci düzeyine uygun olmalıdır.

Rol Oynama

Özellikleri

-Öğrencinin kendi duygu ve düşüncelerini başka bir kişiliğe girerek ifade etmesi amacıyla kullanılan bir tekniktir.

-Daha çok duyuşsal alan öğrenmelerinde etkilidir.

Üstünlükleri

-Yaratıcılığı geliştirir.

-Öğrencilerin aktif katılımını sağlar.

-Sosyal becerileri geliştirir.

-Yaparak yaşayarak öğrenmeyi sağlar.

-Beden dilini kullanma becerisini geliştirir.

-Öğrencileri güdüler.

-Cesaretlendirir ve kendine güveni sağlar.

-Empati kurma becerilerini artırır.

Sınırlılıkları

-Büyük gruplarda etkisi azalır.

-İlk uygulamalarda gönüllü öğrenci bulma konusunda sorun yaşanabilir.

-Öğrenciler rolü oynarken aşırıya kaçabilirler.

-Çekingen öğrenciler katılım konusunda güçlük çekerler.

Rehber ilkeleri

-Öncelikle gönüllü öğrenciler seçilmelidir.

-Roller öğrencilerin karakterleri göz önünde bulundurularak dağıtılmalıdır.

-Hedefin dışındaki rollerin sergilenmesi engellenmelidir.

-Oyun sonunda sınıfça tartışma ve değerlendirme yapılmalıdır.

Drama

Özellikleri

-Öğrencilerin hangi durumda nasıl davranmaları gerektiğini yaşayarak öğrenmelerine yarayan bir tekniktir.

-Dramanın amacı bireylere serbest konuşma alışkanlığı kazandırmak, onların duygu ve düşüncelerini kendi sözcükleriyle diledikleri gibi açıklamalarına fırsat vermektir.

-Daha çok duyuşsal hedeflerin gerçekleştirilmesinde kullanılır.

Üstünlükleri

-Etkili ve dikkatli dinleme yeteneğini geliştirir.

-Bireyin özgüvenini artırır.

- Empatik düşünme yeteneğini artırır.
- Sosyalleşme sürecine katkı sağlar.
- Yaratıcılık ve hayal gücüne katkı sağlar.
- Bireyi gerçek durumlara hazırlar.
- Sözlü ve sözsüz ifade becerilerini geliştirir.

Sınırlılıkları

- Öğrencinin isteksiz olması süreci olumsuz etkileyebilir.
- Her derste aynı derecede etkili olmaz.
- Drama etkinliği hedeften saparak yetenek gösterisine dönüşebilir.

Rehber ilkeleri

- Oyunun amacı ve izleyicilerin nelere dikkat etmesi gerektiği anlatılmalıdır.
- Gerekli araç gereç önceden hazırlanmalıdır.
- Öğrencilere hazırlık yapma süresi verilmelidir.
- Canlandırma sonunda tartışma ve değerlendirme yapılmalıdır.

Benzetim (Simulasyon)

Özellikleri

- Öğrenciyi gerçek ortamda yetiştirmenin zor, tehlikeli ya da pahalı olduğu durumlarda kullanılır.
- Daha çok beceri öğretiminde kullanılır. (Pilot eğitimleri gibi)
- Yaparak yaşayarak öğrenme imkanı sunar.
- Öğretmen bu süreçte kontrolördür.

Üstünlükleri

- Anında dönüt ve düzeltme fırsatı verir.
- Bildiklerini uygulama fırsatı verir.

-Karar verme becerisini geliştirir.

Sınırlılıkları

-Gerçekte, yapay durumda yaşanmayan sıkıntılar yaşanabilir.

-Öğrenciler eğlence olarak algılayabilirler.

Rehber ilkeleri

-Düzenlenen öğretim, gerçek süreçlere olabildiğince yakın olmalıdır.

-Anında dönüt ve düzeltme yapılmalıdır.

Altı Şapkalı Düşünme

Özellikleri

-Edward De Bono tarafından geliştirilen bu teknik bireylere nasıl düşünmeleri gerektiğini öğretmeyi amaçlar.

-Bu teknikte düşünce ve öneriler farklı renklerle sembolize edilir.

-Öğrenciler kendilerine ait şapkaların rengine göre düşünce ve önerilerini dile getirirler. Değişik şapka renklerinin sembolize ettiği düşünce türleri şöyledir:

Beyaz şapka: (Taraflı şapka) Bilgiyi merkeze alarak düşünce ve öneri üretir.

Kırmızı şapka: (Duygusal şapka) Ön sezilere dayalı olarak duygusal yönden bir bakış açısı geliştirmeyi amaçlar.

Siyah şapka: (Karamsar şapka) Olaylara eleştirel ve karamsar bir bakış açısı geliştirmeyi amaçlar.

Sarı şapka: (İyimser şapka) İyimser ve yapıcı bir bakış açısı geliştirmeyi hedefler.

Yeşil şapka: (Yaratıcı şapka) Yenilikçi ve yaratıcı bir bakış açısını benimser.

Mavi şapka: (Değerlendiren ve karar veren şapka) Durumu analiz edip sonuç çıkarmayı benimser.

Üstünlükleri

-Bireyler aynı olay karşısında farklı düşünme yaklaşımları geliştirebileceklerini öğrenirler.

Sınırlılıkları

-Bazı öğrenciler gerçekte inanmadığı bir düşünceyi dile getirmekte zorlanabilir.

Rehber ilkeleri

-Bu teknik uygulanırken önce konu belirlenir.

-Şapkalara ait fikirler ve öneriler dinlenir. En son mantıklı karar almayı temsil eden mavi şapka dinlenir.

-Grubun, görüşlerini belirteceği konu hakkında ön öğrenmelere sahip olması gerekir.

-Önemli olan öğrencilerin kendi görüş ve düşüncelerini almak değil, bir konuya farklı açılardan bakabilme becerisinin kazanılmasıdır. Öğretmen, bu amacın dışına çıkmamalıdır.

Mikro Eğitim

Özellikleri

-Öğretmen adaylarının eğitiminde, öğretmenlik uygulaması çalışmalarının videoya kaydedilerek bu kayıtlara dayalı tartışmalarla meslekî gelişimin sağlanmasını içeren bir tekniktir.

-Yüz yüze eğitimin gerçekleştirilmesi için sınıf içinde uygulanan bir tekniktir.

-“Öğret-yeniden öğret” mikro eğitimi simgeleyen ve sınama-yanılma sürecini açıklayan kavramdır.

-Öğretmen adayı, hem öğretmen hem de öğrenci rolündedir.

Aşamaları

-5-20 dakikalık ders planı hazırlanır.

-Plana göre mikro ders işlenir. (Varsa kayıt cihazları kullanılır.)

-Gerçekleşen öğretim sürecine ilişkin tartışma açılır, görüş ve eleştiriler alınır.

-Dönüt ve eleştiriler ışığında yeni bir mikro ders planlanır ve gerçekleştirilir.

Üstünlükleri

-Yaparak yaşayarak öğrenme sağlar.

-Anında dönüt ve düzeltme sağlar.

-Kayıt cihazının kullanıldığı durumlarda öğretmen adayı hatalarını kendisi de görür.

Sınırlılıkları

-Öğrenci rolündeki öğretmen adayları ciddiyyetten uzaklaşabilir.

-Kalabalık gruplarda etkisi zayıflar.

Rehber ilkeler

-Gruptaki öğrenci sayısı düşük tutulmalıdır.

-Eleştirenlerin yapıcı olması sağlanmalıdır.

-Olabildiğince ideal bir sınıf ortamı oluşturulmalıdır.

Eğitsel Oyunlar

Özellikleri

-Öğrenilenlerin tekrar edilmesinde kullanılan bir tekniktir.

-Özellikle okul öncesi ve ilköğretim dönemlerinde kullanılır.

Üstünlükleri

-Dersi sıkıcılıktan kurtarır.

-Öğrencilerin aktif katılımını sağlar.

-Grup oyunlarında işbirlikli çalışma becerileri gelişir.

-Sosyalleşmeyi sağlar.

Sınırlılıkları

-Rekabetçi bir ortam doğurabilir.

-Her hedef için uygun oyun bulmak her zaman mümkün olmayabilir.

Rehber ilkeler

-Eğitsel oyun öğrencilerin ilgisini çekmelidir.

-Her öğrencinin eğitsel oyuna katılımı sağlanmalıdır.

-Oyunun kuralları ve nasıl oynanacağı öğrencilere açık seçik anlatılmalıdır.

-Eğitsel oyunlara genellikle dersin ortasında veya sonunda yer verilmelidir.

Görüş Geliştirme

Özellikleri

-İçeriğinde belirgin çelişkiler bulunan konuların öğretiminde ve öğrenmenin tutum değerlerinde olumlu değişiklikler meydana getirmek için uygulanan bir öğretim tekniğidir.

-Öğrencilerin düşüncelerini ifade etmesinde, başkalarının düşüncelerini saygılı olmayı öğrenmesinde ve demokratik tutumlar geliştirmesinde oldukça etkili bir tekniktir.

-Uygulama sırasında görsel bir tutum skalası öğrencilerin görebileceği bir yere asılır. Bu skalada "kesinlikle aynı fikirdeyim" "aynı fikirdeyim" "kararsızım" "karşıyım" "kesinlikle karşıyım" cümleleri yazılıdır. Öğrencilere önerme verildikten sonra öğrencilerden önermeyle ilgili görüşlerini belirten ifadenin yazılı olduğu kağıdın önünde durarak farklı görüşlerdeki arkadaşlarına neden böyle düşündüklerini açıklamaları istenir.

-Fikir değiştiren öğrenci, yer değiştirebilir. Etkinliğin en önemli özelliği, fikirleri ortaya koyanlara değil sadece onların fikirlerine karşı çıkılması gerektiğinin belirtilmesi ve fikirlerin savunulmasında yeterli kanıt ve gerekçe istemeyi zorunlu kılmasıdır.

Üstünlükleri

-Öğrencileri sosyalleştirir.

-Problem çözme becerisi kazandırır.

-Etkili dinleme ve konuşma becerisi kazandırır.

-Öğrencileri sabit fikirli olmaktan kurtarır, onlara görüş ve düşüncelerinde değişime açık olma özelliği kazandırır.

-Bşkalarının görüşlerine saygılı olma ve eleştiriye açık olma gibi olumlu kişilik özellikleri kazandırır.

Sınırlılıkları

-Her ders ve hedef için uygun olmayabilir.

-Utangaç ve sıkılgan öğrencilerin ilk uygulamalarda etkin katılımı sağlanamayabilir.

Rehber ilkeleri

-Ortaya konan önerme, öğrenci özelliklerine ve hedefe uygun olmalıdır.

-Önerme güncel ve çekici olmalıdır.

-Önerme, öğrencilerin skalanın sadece bir boyutunda yığılmasını önleyecek şekilde yapılandırılmalıdır.

İstasyon

Özellikleri

-Öğrenme istasyonları, öğrencilerin zorunlu ya da seçmeli olarak edinmesi gereken kazanımlarla ilgili etkinliklerde bulunduğu merkezlerdir.

-Bu merkezler, ayrı birer oda olabileceği gibi, sınıfın içinde geçici olarak da oluşturulabilir.

-Bu merkezlerde öğrencilerin ihtiyaç duyduğu kitap, bilgisayar, deney malzemesi gibi araç-gereç ve materyaller bulunabilir.

-Bu tekniğin uygulanmasından önce öğrenciler zekâ alanlarına, öğrenme stillerine veya sınıf seviyesine göre heterojen gruplara ayrılırlar.

-Örneğin; öğrenciler araştırma-inceleme istasyonunda araştırma, drama istasyonunda drama yapma, deney istasyonunda deney yapma gibi faaliyetlerde bulunurlar.

-Bütün istasyonları dolaşan öğrenci, öğrenme sürecinde hem baskın olan zekâsını kullanma fırsatı bulacak hem de diğer zekâ alanlarını geliştirecektir.

Üstünlükleri

-Öğrencinin aktif katılımını sağlar.

-Yaparak yaşayarak öğrenme fırsatı verir.

-Öğrenme ortamını monotonluktan kurtarır.

-İşbirlikli öğrenme ve sosyalleşme becerilerini geliştirir.

Sınırlılıkları

-Kalabalık gruplarda sürecin kontrolü zorlaşabilir.

-Öğrenme ortamının özellikleri istasyon oluşturmayı engelleyebilir.

Rehber ilkeler

-Öğrenme istasyonlarının sayısı olabildiğince fazla olmalıdır.

-Etkinlikler, zekânın boyutlarını geliştirici nitelikte olmalıdır.

Balık Kılıcı

Özellikleri

- Problemlerin nedenlerine ilişkin analitik bir yaklaşım getirerek problemlerin nedenlerini ve alt nedenlerini yapılandırma sürecidir.
- Ayrıntılı bir neden-sonuç ilişkisi çıkarmayı amaçlayan bir uygulamadır.
- Belirlenen problem hakkında bir süre düşünüldükten sonra, balığın kılçıkları nedenler ve çözüm önerilerine ilişkin olarak doldurulur.
- Problemi tanımlama, nedenler üretme ve beyin fırtınası tekniğini kullanma adımlarından oluşur.

Üstünlükleri

- Öğrencilerin analitik düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirir.
- Tekniği öğrenmek ve uygulamak kolaydır.

Sınırlılıkları

- Her hedef ve konuda etkili olmayabilir.
- Gerekli ön koşul öğrenmelere sahip olmayan öğrenciler etkin olarak katılmayabilir.

Rehber ilkeler

- Problemler, hedefe ve öğrenci özelliklerine uygun olmalıdır.
- Öğrencilerin düşüncelerini rahatça ifade edebilecekleri ortam hazırlanmalıdır.
- Uygulama öncesinde problem üzerinde hemfikir olunmalıdır.
- Herkesin birbirinin görüşüne saygılı olması sağlanmalıdır.

Akvaryum

Özellikleri

- Öğrencilerin ilgi duyduğu ya da üzerinde anlaşılmadığı konuların öğretiminde etkili bir tartışma biçimidir.

-Sınıfın, uygun bir yerine bir çember çizilir. Konu hakkında yorum yapmak isteyen öğrenci çemberin ortasındaki sandalyeye oturarak düşüncelerini söyler. Diğer öğrenciler çemberin etrafında konuşanı dinler ve dönüt verirler. Süreç bu şekilde devam eder.

Üstünlükleri

-Düşünce üretme, tartışma ve grupta çalışma becerilerini geliştirir.

Sınırlılıkları

-Çemberin dışındaki grubun tartışmaya müdahalesi engellenmez veya gerekli sessizlik sağlanmazsa istenen verim alınamaz.

Rehber ilkeler

-Görüşlerini ifade etmek isteyen öğrencilere eşit süre verilmelidir.

-Görüşler eleştirilmemelidir.

Konuşma Halkası

Özellikleri

-Öğrencilerin farklı görüşlere saygı gösterme davranışını geliştirmeye yarayan bir yöntemdir.

-Oturma biçimi geniş bir daire olacak biçimde düzenlenir. Yakın arkadaşların yan yana gelmemesi sağlanır. Kurallar belirlenir. (Konuşma nesnesini elimize almadan konuşmayacağız, kırıcı olmayacağız, görüşlerimizin gerekçesini açıklayacağız...)

-Bu teknik bir öykü, bir canlandırma ya da resimle yapılır. Öğrencilerden, paylaşılan öykü, olay ya da resimdeki kişinin yerine kendilerini koymaları istenir. "Sizce ne düşünmüştür, ne hissetmiştir?" gibi sorular sorulur. En son öğretmen görüşleri toparlayıcı bir konuşma yapar.

Üstünlükleri

-Empatik düşünme, duygularla düşünceyi ayırt etme becerilerini geliştirir.

-Duygu ve düşünceleri açıklama, etkili dinleme ve etkili iletişim becerilerini geliştirir.

Sınırlılıkları

-Sınıfın fizikî ortamı uygun değilse tekniğin etkisi zayıflar.

Rehber ilkeler

-Öğrenciler, görüşlerini belirtmeleri konusunda cesaretlendirilmelidir.

-Duygularını kontrol edemeyen öğrencilere karşı sabırlı olunmalıdır.

Sokrat Semineri

Özellikleri

-Seçilen, üst düzey bir metnin grup içinde tartışılmasıdır.

-Bu süreç "bir grup, metin, sorular, tartışma, daha fazla soru, fikirlerin açılması, kuramlara dayalı kuramlar, metnin daha iyi anlaşılması" şeklinde özetlenebilir.

Üstünlükleri

-Yorum, analiz ve üst düzey kavrama becerilerini geliştirir.

Sınırlılıkları

-Küçük yaş gruplarında ve katılımcıların yeterli donanıma sahip olmadığı durumlarda niteliği düşer.

Rehber ilkeler

-Seçilen metinde belirli bir görüş olmalıdır. Öğrencilerin metni okumaları ve tartışmaya hazırlanmaları sağlanmalıdır.

-Öğrencilerin de soru sormasına imkan verilemelidir.

-Her seminerin sonunda öğrencilerin kendilerini değerlendirmelerine fırsat verilmelidir.

Workshop (Çalıştay/Düşünme Atölyesi)

Özellikleri

-Konusunda uzmanlaşmış kişileri, belli bir süreliğine bir yere toplayarak belirlenen konu ile ilgili sorunları, bu sorunların çözüm yollarını tartışarak bulmalarını sağlamaya hizmet eden toplantı tekniğidir.

-Gruplar 6-8 kişi olacak şekilde planlanır. Çalışma bitiminde bir rapor hazırlanır ve katılımcılara ulaştırılır.

-Tartışma sürecini yönetecek bir koordinatör belirlenir.

Üstünlükleri

-Eğitim, özellikle öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim çalışmalarında etkili olarak kullanılır.

-Çalışma ortamında bilgi üretmede etkili bir yoldur.

Sınırlılıkları

-Gerekli şartlar oluşturulmazsa sınıf ortamında istenen verim alınamayabilir.

-Planlaması uzun sürer.

Rehber ilkeler

-n hazırlık sürecinin iyi yapılması gerekir.

-Sürecin etkin olması yöneticilerin etkin olmasıyla doğrudan ilgilidir.

-Katılımcıları ihtiyaç duyacağı araç-gereç ve materyaller ortamda hazır bulunmalıdır.

BİREYSEL ğRETİM TEKNİKLERİ

Bireyselleştirilmiş ğretim

zellikleri

-Bir sınıfı oluşturan öğrencilerin öğrenme hızları, zekâ düzeyleri, kavrama düzeyleri farklı olduğundan bu bireysel farklılıklara uygun ğretim yapmak ancak bireyselleştirilmiş öğretimle mümkündür.

-Helen Keller tarafından geliştirilmiş olan bireyselleştirilmiş ğretim, öğretimin her öğrencinin kendi yetenek düzeyine uygun olmasını, bireye uygun yöntem ve teknik kullanılmasını gerekli kılar.

-Öğretim, ğrenci merkezlidir. Öğretmen sadece süreci düzenler ve yönetir. Öğrenciler kendi öğrenmelerinden sorumludur.

-Araştırma-inceleme stratejisinde ve uygulama, analiz, sentez düzeyindeki hedeflerin gerçekleştirilmesinde kullanılır.

stnlkleri

-Her ğrenci, öğrenmesini kendi hızında gerçekleştirir.

Sınırlılıkları

-Sosyalleşme açısından ciddi sorunlar doğurabilir.

-Zaman ve para bakımından ekonomik değildir.

Rehber ilkeleri

-Öğrencinin özellikleri ve ihtiyaçları çok iyi bilinmelidir.

Programlı Öğretim

Özellikleri

-Skinner tarafından geliştirilmiştir. Öğretimin bireyselleştirilmesini ve hatanın en aza indirilmesini temel alır.

-Davranışçılık eğilimi ağır basan programlı öğretimin temeli pekiştirme ilkelerine dayanır.

-Öğretilecek her davranışın tek tek öğretilmesini, böylece hiçbir davranışın atlanmamasını öngörür.

-Öğrenciler, belirlenen hedef davranışlara, bireysel farklarına uygun olarak kendi öğrenme hızlarıyla ulaşmaktadırlar.

İlkeleri

-Küçük adımlar

-Etkin katılım

-Başarı ilkesi

-Anında düzeltme ilkesi

-Bireysel hız

Üstünlükleri

-Bireysel farklılıklara duyarlıdır.

-Öğrenciye istediği hızda öğrenme ve tekrar yapma fırsatı verir.

-Öğrenme eksikliğini anında ortaya koyar ve düzeltilmesi için fırsat sunar.

-Aktif katılımı gerekli kılar.

Sınırlılıkları

-Her ders ve konuya uygulanamaz.

-Öğrencinin sosyalleşmesini olumsuz etkileyebilir.

-Kullanılan araçların maliyeti yüksektir.

Rehber ilkeler

-Öğrencilerin düzeyine ve programlı öğretimin mantığına uygun araç-gereç ve materyaller kullanılmalıdır.

Bilgisayar Destekli Öğretim

Özellikleri

-Öğrencilerin bilgisayarla etkileşerek öğrenmeyi gerçekleştirdiği, öğrenmelerini izleyip kendilerini değerlendirdiği öğretim biçimidir. Programlı öğretimin günümüzdeki çağdaş şekli olarak kabul edilir.

-Bilgisayar, hiçbir zaman öğretmenin yerine geçmez. Bilgisayar, öğretim sürecinin tamamlayıcısıdır.

-Bilgisayarların kullanılması, öğretmenin sorumluluğunu azaltmaz, aksine bilgi ve beceri düzeyini artırmasını gerektirir.

Üstünlükleri

-İlgi ve dikkati artırır.

-Bilgiyi somutlaştırır.

-Anında dönüt ve düzeltme imkanı sunar.

-Birden çok duyu organına hitap eder.

-Bireye istediği zaman ve yerde kendi hızına göre öğrenme fırsatı sunar.

-Bireye istediği zaman ve miktarda tekrar yapma şansı verir.

Sınırlılıkları

-Sosyalleşmeyi engeller.

-Ekonomik olarak yük getirir.

Rehber ilkeler

-Öğretim ortamı gerekli imkanlara sahip olmalıdır.

<http://egitimvaktim.com/>

- Yazılım ve donanımlar hedeflere uygun olmalıdır.
- Yazılım ve donanımlar öğrenci ve konunun özelliklerine uygun olmalıdır.
- Yazılım ve donanımlar olabildiğinde çok duyu organına hitap etmelidir.

SINIF DIŞI ÖĞRETİM TEKNİKLERİ

Gezi-Gözlem

Özellikleri

- Okul ve sınıf içi çalışmaları tamamlamak ve öğrenmeyi daha anlamlı kılmak için yapılan planlı ziyaretlerdir.
- Araştırma-inceleme stratejisi için uygundur.

Üstünlükleri

- İlk elden somut yaşantı sağlar. Olay ve nesneleri gerçek biçimiyle görme imkanı sağlar.
- Araştırma ve öğrenme merakını artırır.
- Öğrenmelerin kalıcılığını artırır.
- Sosyalleşme fırsatı verir.
- Fırsat ve imkan eşitliği sunar.
- Çeşitli duyu organlarını kullanma imkanı verir.

Sınırlılıkları

- Çok zaman alır ve pahalıya mâl olur.
- Uyulması gereken yasal sorumlulukları vardır.
- Diğer derslere devamı engeller.
- Amacı iyi belirlenmez ve iyi planlanmazsa etkisi azalır.

Rehber ilkeleri

- Gezi-gözlem planı öğrencilerle birlikte yapılmalıdır.
- Gezinin amacı öğrencilere açıklanmalıdır.
- Gerekli güvenlik önlemleri alınmalıdır.
- Gezi-gözlem sonucunda bir değerlendirme (kompozisyon, resim vb.) yapılmalıdır.

Ev Ödevi

Özellikleri

- Derste işlenen konuların tekrarını yapmak, öğrenilenleri pekiştirmek, öğrencileri bir sonraki derse hazırlamak için sınıf dışında yapılan zihinsel ve bedensel çalışmalardır.
- Araştırma inceleme stratejisi için uygun bir tekniktir.

Üstünlükleri

- Bağımsız çalışma ve düşünme becerisi kazandırır.
- Planlı çalışma alışkanlığı kazandırır.
- Grup ödevleri sırasında bireyler işbirlikli çalışmayı öğrenirler.
- Ders dışındaki zamanın eğitsel ve faydalı çalışmalarla geçirilmesini sağlar.
- Proje niteliğindeki ödevler öğrencinin problem çözme gücünü geliştirir.

Sınırlılıkları

- Uzun zaman alır.
- Öğrencileri başkalarına bağımlı kılabilir.

Rehber ilkeler

- Eğitsel değer taşımalıdır.
- Dersin hedeflerine ve konusuna uygun olmalıdır.
- Öğrencilerin düzeyine uygun olmalıdır.
- Öğrencileri ders kitabı dışında farklı kaynaklara yönlendirmelidir.

-Açık ve anlaşılır olmalıdır.

-Ödev için gerekli zaman verilmelidir.

-Ödev hakkında öğrenciye dönüt verilmelidir.